

Skizzi.

Beträffande och förslag till vänenafledning
från vänenkadad mark tillhörande hemmanen
Hälsley, Henskulla, Klackaregården, Hovena, Främsdely,
Lund och Blaskull uti Hovena socken och Ljerseds
härad af Hallar län, afgifvet år 1890.

General Karta.

1:100 000

Utskrift

Lidhö den af Kongl. Maj:st den 31 december 1890

nådigt fastställa planen. Utköpt den 15 februari 1891.

G. G. Richter

Den afskrifte bekräftar

H. J. Andra

Stockholm

Sedan på ansökning af
E. Ahlstedt m. fl. markägare i Hvenna
socken, Kongl. Maj:ts Befallningshaf-
vande i Helmer län utfärdat förordnan-
de för undersökning af, på sen-
lag om dikning och annan afled-
ning af vatten den 20 juni 1879 för-
skrifven, verkställa syn å Hvennabacken,
i och för afledning af vatten från
mark drände till inom afgränsade
socken och län belägna hemmanen
Härdely, Plenkulla, Hvenna, Främskeley,
Lund, Bläckelap och Bläckhult, har
jag under åren 1887-1889 under-
sökt nyssnämnde vattendrag och
uppmått den mark som vinner för-
bättring genom vattendragets an-
läggning, hvarjehanda jag i laga ordning hand-
lagt synförutläggningen och för jag, med
hänvisning till förutläggningsprotokoll
med därtill hörande bilagor, afgifva följande
på undersökningen grundade och
af plan- och profilkartor åtföljda betän-
kande och kostnadsförslag.

Betänkande.

Först anser jag mig böra framhålla att större delen af
det följande återfinnes i den till förutläggningsprotokoll
hörande bilagan till. S.

Fråga om sänkning af Hvennabacken väcktes redan
för mer än tjugo år tillbaka och uppgjorde jag år 1869
förslag till sänkning af ej endast Hvennabacken utan
äfvén sjöarne Horen och Skjen. Den förutnämnda syn
i hvilken Hvennabacken utrymmer är den gifven af

lagland mark hvarfor sänkning af sjön är mycket önskvärd,
men enligt det uppräpnade sänkingsförslaget visade sig
sänkingskastuaderna höga, emedan i och för sänkningens
utförande fordrades utrifning af tusen vännverk tillhörige
hemmanet Wederhult i förtuamunds socken. Samt det vid
Wederhult befintliga jället var mer än tillräckligt för
sänkning af sjön. Veret var sänkningen af nämnde sjö
fullständigt oberäknadt af sänkning af sjön i stället. Oskäligt
god utsigt förefanns för erhållande af understat af skots-
medel till vattenafledningens utförande ständade likväl för-
slaget på omöjligheten af avvägringar emigelt bland en öfver-
vägande antal markägare. Efter några års förlopp gjordes
försök att återuppläsa frågan, men som detta skeddts nigen
får samtidigt med utspändhet af en gärande dikningslag,
föll frågan på nytt hufvudsakligen af det skäl att det år
1869 uppgjorda sänkingsförslaget icke vidare var användbart,
enär det summa icke var uppräpnadt i öfverensstämmelse
med föreskrifterne i dikningslagen, hvarför äfven kom, att den verkli-
ga ändringen af vännverken var öfvervägande. Många af markägarna motvill-
sig en ny undersökning och fördröjde att sjesfor bestämma sättet
för sänkingsarbetets utförande. Rensning af vännens äre
läst påbörjades och utfördes i en så betydlig sträcka, men
den genom rensningen åstadkomna tvärprofilens area var till-
räcklig och felades äfven deruti att den grädda rännan
fick anses för mycket sällan den slingrande gamla bäckfäran. Det
utförda arbetet föranledde likväl öfning af den angränsande
marken och de olägenhet af den afsmältande gräningen snart
visade sig. Framträngdes frågan om en ändamålsfull reglering
af vännens äre och begärdes förordnande för en statens land-
brukingen om att uppgöra förslag till regleringen och att
förde blifvande kastuad för regleringen på egarna af
den mark som vinner förbättring genom reglerings-
åtgärdens utförande.

Sedan förordnande för mig utspändts kallade jag

markene der sammantrådte, bekræfteliges på at heres hermed de
være joens og om at gælden afseende sankning af søen Weren og strøfning af
vånenverken ved Wodshult. Forordnede omnævnte af ejersankningen men for-
læggning af mark til Tøvers og fl. som i den forlæggelse med mindre
an at søen sankes. Den forlæggelse omrøstningen udførte i at an-
de som restede for ejersankningen kunde anses berettigede at lade udføre
den samme, men, under forlæggelse at ægterne ved nærmere be-
mænde skulde komme at undergå forandring, opstod en forning
om sankning af Weren og blev forningerne af en ganske
antal nærværende markene underskrevet.

Wid forstagen undersökning af den naturvetenskapen märken visade det sig, att större delen af den summa som för odling af dikas oberoende af Werners sänkning och fick med anledning deraf frågan om sjöns sänkning från och ständigt jag mig förordnades ordalydelse till efterrättelse vid handteckning af synförklaringen.

Liksom den afsluttede censuren af Høvedbækkens afre-
løp røkte den lig frøen om en reglring af vanddraget
i sin helhed, kommer med en sikkerhed adlingen af
i marken af den Væsen belægen mark at sine vækster
den lig frøen om gjenindkøringen. At for en tiotal år
frøen indanskjælt, byter frøen, naar dels den gennem Høved-
bækkens sækning rumme adlingemarken kommer
fuld afgrænsning for arbejdsflaten under sigde-
tidspunkt, dels man i henførelse befrugter at Høvedbækkens kom-
ma at stige i værdi. Den jæld af den afledte vandent-
gangen ved Høvedbækkens lækker det samme sig i for nogen
mere betydende industriell anlægning og de nuværen-
de værker kommer med en sikkerhed at forlænge i
værdi gennem at, dels skænkningen afleverer og afdrif-
ningen ^{to} den ændres i det at angårer anordnes i eller mere
afgrænses, dels forbrænding af noget frø de store gennedragene
kommer at økes, hvilket medfører minsk-
ning af forbruget ved gennedragene i alen. Videre lader

kunna antagas att sedan marken i närheten af Weru adlets kum-
ma markens cyare än mera ansees afvunnet än nu sker, tinea
är vänterkelegarna icke öfverstrida den dämningarna de
sja och kan det strängare öfvervakandes hafva till följd att
tiden för verkens beqvande blir betydligt inskränkt a-
mot hvad nu är och minskar denna verkens nytta.

Mar som vid högsta vattenståndet i sjön Weru öfvervannas har jag ansett
icke hörs adles, chum är så högt vattenstånd, som det af profilen angifves, gänt ena in-
träffen och är af hörs varaktighet. Stående högvattenstånd i kleten 1888 elst 0,25 met.
öfver Nederhultsdammens öfverkant. Ett mera vattigt högvattenstånd angifves af den mellan-
pälarna och i befintliga fixpunkten och ligger delarumma 0,17 met. lägre än
det iakttagne högsta vattenståndet 1888. Om man
verketände rensning i en stenpass nedan Weru och
om man derjemte vidgade en broppning, skulle
man för framtiden kunna förkamma att sjöns
högvattenstånd stäver sig så högt som under nyssnäm-
nda är. Den emellertid rensnings- och vidgningsåtgärden utom
samband med ändring af Nederhultsdammen ej skulle sänka
högvattenståndet mer än 0,1 till 0,15 met. anser jag mig icke
hörs tinslykta darsamma, ena rummen född i skulle uppgå
besträden för dess vinnande. Af den i plankartan affärdade
marken ligger en mindre areal i jämn höjd med sjöns högsta
vattenstånd, hvarför den, medan vattenståndet varar, är
vattenskadad, men som det högsta vattenståndet såvan
inträffen och aldrig under den egentliga vegetationsperioden,
under hvilken Nederhultsdammen ska hällas öppen, är
vattenkadaden af ringa betydelse.

Den uppmärksamma och i kartan affärdade vattenskadade
marken består dels af starrängor och myrlingen dels
af mossor. I ängsmarken utgör vegetationen för
nämligast af starrarter, men äfven egentliga gräs som brun-
höven och luftsläkt förkamma. Den jordmånen består af svart-

myrka på i synnerligen djupt liggande fast as af fin sand, viljande ängarne sändes gode odlingslägenheter, hvilka i kom-
ma än något betydligare sänka sin yta emå det på afven
kvilande matjordslaget har betydlig fasthet. Den egentliga
massmarken intager förnämligen dalgångens midt. Inod-
lade marken är upptagen förnämligen af en mark som fröden
 varit äng men till en del äfven från massmarken. Den
från äng upptagna marken är med hänsende till jordbrän-
af god beskaffenhet, men såsom vorande mycket växt-
skaded lemnar den säkra och mindre gode skörden. Massmarken
är af vetlande godhet men hafven är tät och fast så att
efter utförd afdikning marken vil här dragarne. Circa
25 hektar af massmarken är odlade och beväxt, dels med korn och hvar, dels
dels med hvar. Den hvargen vid föruttagning lemnar en kolant och för andra växter än hvar
mindre tjärlig myr, hafva gode odlingsförhållanden i jämförelse gemensamt, hvar för sig är
vergiftigt. Vid all odling har bränning blifvit använd och på många ställen till äfven
hvilket har till följd att björnmassa snart legu äfven hand der gräsodling
äroftas. Markens naturliga beskaffenhet är äfven orsak till att
gräsväxten snart afläses. Beredes tillräckligt affen
för naturligt, dikas marken ordentligt och tillämpas såsom
tidens förbättrade kulturmetoder, är fruktbart säkert
att den odlade ängmarken skall lemnar ut-
märkta skörden och att till fördestående årdens
skola vinnas äfven från massodlingarne.

Markens läge öfver högsta vattenytan i sjön Horen
angifves af de röda ripporna i plankanten. Sjödjordens djupvid-
lar mellan 0,2 och 3,0 meter.

Den uppgjorda och i plankanten framställda afdik-
ningsplanen omfattar i endast sänkning af Horenbäckens
utan äfven upptagande af itakillige sidografen af-
seende att bereda hvarje markens tillfälle att för
sin mark draga full nytta af den genom bäckens sänkning
vunna fördelen af tillräckligt affen från marken.

Grundprofilen omfattar enligt den uppränte profil-

ritningen en längd af 7277 meter och uppgår väsentligast lutning i nämnde sträckan till 5,5 meter. Lutningen är dock icke jämnt fördelad utan är den mindre närmare öfver och större mot öfre ändan af kanalsträckningen. Profiteringen visar huru den föreslagna kanalens höjdlutning blifvit fördelad.

Från öfverflöden och fram till en punkt belägen 38,5 meter nedan vägen mellan Telleryds och hemmanet Lunds äng gräfer kanalen efter ritade linier. Därefter följer den den nuvarande bäckens slingring dock med iakttagande af vidhållning af bäckfärd, utskjutande utöfver afskärs ämnen i öfver eller andra sidan så att efter grävningen kräparne blifva mindre tråna. Vid framkammet till st. 25 vid öfre ändan af Lunds äng utå, börjas utgrävning efter ritade linier och följer till närliggande af Lunds äng, som bildar öfvergång för landvägen mellan Lunds och Hirdstads. Öfver nämnda bro följer kanalen redan gjord grävning fram till vägen mot Westahuset der grävningen upphör.

För åstadkommande af förbindelse mellan af kanalen skilda områden måste 5 broar anläggas. Tre av dessa afse öfverförande af landvägen, en bro öfverför väg i Hirdstads område och en annan bro åstadkommer förbindelse mellan Telleryds i båda sidor af kanalen belägna ängar.

Den raka kanalsträckan öfver Lunds äng skänker till öfver en mängd egenskaper. Som det är lämpligt att för hvarje eller hvarannat egenskap bygga bro, för åstadkommande af de skilda delarnas af skifternas främmande med hvarandra, har i planer inlagt att anlägga så långt som sidan af kanalen, så att från de afskilda delarne beredes utfart till närmaste landväg. Jag har vidare föreslagit att vägen sken fortsätta längs gräven till. Att för att derigenom berede utfart från gränsen till kanalen belägen ängsmark tillväg, till Telleryds och Lunds.

Som det är lämpligt visst att det ifrågasatta vägen-afledningsförslaget utförande har till följd laga skiften i Hirdstads har jag med flit undvikit att förlägga diken

i de nuvarande skifteskinnerna.

Emå många markägare i Främstely öfverna se
att nuvarande bäckfåren å deras område fullständigt
torrlägges, emedan derigenom vägen närmast och väsentligt
ningens plats förlänges, har jag på sin profitritningen angifvit föreslagna vid
pilen nr 54 nedan Stenkunn ha skett lidas en mindre far. Skeddens oöfverflyt
fördrömming af den fallet kan den en del af kanalens väsentligt öfverflyt i gamla bäck-
fåren och denna för väsentligt Främstely område. I det lida påst kan en lydan-
helt väder uppstås och med denna väsentligt öfverflyt i kyrkoherdens bestånds
ladugård. Bäckfåren är i allmänhet så djup att
den sedan kanalen blifvit gräfd blir tvärklut
aflopp från den angränsande marken.

Sedan fråga om sänkning af Husebäckens vädrö
har nuvarande innehafveran af Kyrkoherdens bestånd, hvilken
mätande mest ifrå för förslagens utförande, påbörjat
upptagande af kanalsträckan längs vägen mellan
Husea och Beståvet och vidare fram mot Stenkunn
ha. Som dock utlopp från det upptagna schaktet säkres,
hvilket har till följd att det samma stän fylldt
med vatten och vidare dimensionerna för diket är mindre
än de af mig föreslagna och derjemte jordsträngerna är
gvarlignande längs gränslarna, har jag ansett diknings-
arbetet isom att det är gjort. Längs sträckan
af den Stenkunn ha är deremot dikningssträngerna
i allmänhet bortskaffade, hvarför vid upptagande af
huvudförslaget afseende påstätt å sedan utförd
schaktningens arbete.

Såsom i det föregående redan nämnts äro de
föreslagna ändringsformerna att göra det genom Huse-
bäckens sänkning kunna äfven tillgängligt för samt-
liga egare af den väsentligt marken.
Genom intagande af ändringsformerna i afdikningsplanen
förekommars en mängd tvister om skyldighet att del-
taga i dike, framsläppa vatten och upplita mark för

lika t. s. v. Sidografen. hafva emellertid äfven en annan
bestämmande, nemligen att angifva de områden som hafva
gagn af en viss störe eller mindre del af hafvdraget. Den punkt der en sidograf
träffar hafvdraget bestämmes: allmänhet som skyldighet att deltaga
i kostnad för hafvdraget upphör. Dragets hela sträckning skall för lämpligt
sin del i afdelningar och anmärkningar icke skyldig att deltaga i kostnad för
en afdelning som är belägen betydligt öfver den punkt där affar från hvar
mark nummits. D. t. s. under förtäring an första
afdelningen af hafvdraget riknas från Weru
och från tre punkter c. 11 behöfves för större delen
af Bladhults område icke deltaga i pröfning af hafvdraget
af den nämnde p. l. ty detta l. B. som upptager området
från området utrymmer i kullen något öfver p. l.
N. 8. Likaså för stor del af Träskelby område afläp
genom diket l. a, så att för denna del ej deltagas i
kostnad för hafvdraget af den understa
afdelningen. Öfversta sträckningen af sidografen a ut-
trymmer i hafvdraget i värdet af c. 25 och deltagas
för den mark som får afläp på detta l. ej endast i
kostnaden för den sträcka som omfattar nämnde p. l.
utan äfven för öfrige afdelningarna af hafvdraget
från dess utflöde i Weru riknas.

Beträffande sidografen l. a är jag skyldig att fram-
hålla att, såsom § 19 af protokollet öfver synförhandlingar
visar, ett flertal af Träskelby byamän påstod att den
af förordningsmannen föreslagna sträckningen a a måtte
uthytas mot den a på kartan med rödt utmärkt sträck-
ningen a a och får jag med anledning af det gjorda yrkandet
anmärka, att skum jag af flere skäl gifva förtröde för
mitt förslag, anser jag likväl ett eftergifvande för
markens uttalade önskan icke innebära någon väsentlig
förändring af den afgjorda afdelningsplanen. Jag anser
derför att det icke bör förmåas Träskelby markens
att vidtaga ändringen, derest de annars kunna blifva fulla

enige. Tillas ej ändringförslaget af samtliga markägare
förfaller detsamma. I sammanhang härmed framhålls,
att ändringen icke förutbör den af regeringsrätten bestämda beständsfästningen,
hvarför markägarnes procentiska andel i graven lin. A A bli lika med fästnings-
längden för graven lin. A A och med af lin. R. Att graven lin. A A
icke gör en graf motsvarande lin. A A obeförlig, att lin. A A inas, hvar-
för en dylikt graf med säkerhet kommer till stånd, men den för
icke samma rekt sträckning, som den i kartan
föreslagna linien, utan kommer hvarje markägare att
blika som han för godt finner. En mindre
dike finnes redan, men såsom plankartan visar framgår
det närmare ligger och utafur kartan området fortsätter
dikelet genom mark, som ej har gått af detsamma, emedan
marken vid floden öfversvämmas.

I plankartan utmärkta sidogräfvarne lin. B och
D, har jag ansett böra utgå, emå de dels kunna er-
sättas af tegdiken, dels deras läge kan befinnas olämpl-
igt om vid en blifvande laga skifte i Träsket, de nuva-
rande skiftelinierne, som dikens skän följa, icke vidne
kunna att bibehållas. Jag anser dock böra anmärka att
medan ämnesförutgången pågår, var skifte i Träsket
starkt påbörjadt och var blifvande skiftesförutgången
redan vidtalad.

Sidogräven lin. E följer naturligen fastställd vä-
gning mellan Kvenafrys utgrävning och hemmanet Träsket
med Lund och afser diktet att bereda aflapp fram söder om
diktet belägen mark.

Sidogräven lin. F fortleder naturligt från en från Klack-
bors område kommande bäck. Gräven följer först
en redan befintligt dike och passerar en jernvägsstäm-
ma, hvars bädd ligger tillräckligt djupt för opdikning
under den närmaste framtiden - af den mark som jernvägen
belägen väntas skada marken. Öfver jernvägen
går det nuvarande diket för nära ligger och

delvis genom slubbunden mark, hvarför enligt den uppgjorda
afdikningsplanen grafven ligger. Öfver järnvägstunneln
skall till en höjden följa järnvägsdike och sedan erhålla det höje som kallas
slutet. Den nämnda ändringen kommer en större del af grafstrecken att framgå genom marken
som på närvarande är nästan värdelös och genom att lida flackelandskapsens värde
den äga någon sänkas i nuvarande bädddike nämligen så
mycket att diket blir tillräckligt för afdikning af den till den
samma gränsande marken.

Lidagrapven ligger. Ö. framgår äfven genom en järnvägstunnel
hvars botten för närvarande ligger tillräckligt djupt för fullständigt
afdikning af den öfver tunneln liggande marken.
Öfver tunneln, dels fortsätter grafven mot flackelands-
gång, dels utgår en sidobänk, som följt följande järnvägsdike
och sedan kröker mot landvägen mellan Hecna och Elvarp.
Diket slutar med anordnande af tunneln genom landvägen.

Lidagrapven ligger. H. passerar äfven en järnvägstunnel
af samma beskaffenhet som de först nämnda tunneln.
Öfver botten genom landvägen mot Elvarp delar sig
grafven i tre grenar. Den ene följande södra kanten af
Hecna stationens plan, passerar i en tunnel, som skall
anordnas, landvägen mellan Hecna och Wimmerby, följande
derefter nämnde väg och slutar invid järnvägsbanken. Den
andra grenen framgår på en plankartan visat och skall
äfven för denna gren anordnas tunneln genom sådant
nämnde landväg.

Enligt i det förestående blifvit antyd att de nämnda
tre tunneln genom järnvägsbanken i en framtid
både blifva för grunda, emedan dyrtiden genom katten
efter hand söker sin yta, anser jag mig böja äfven påpeka
att de nya anförde förhållande inträffa för en helt och
hållet nya tunneln genom järnvägsbanken anordnas
cirka 360 meter öster om den tunnel som
passerar af grafven ligger. Ö. Ligger den nya
tunneln tillräckligt djup och har ersätter den de nu

varande trene tunnarna och kostar mindre än dessa.

Sidografen ligger i förhållande till en från Skekarna och
 från kommunalt bäck, som för närvarande följer en dike genom Skekarna
 åsting. Grafsträckningen ändras på de kartan visar, så att en del af
 grafven följer sålunda riktningelinier mellan Skekarna och Hälsjö.

Sidografen H. L. och H. A. och de två hufvudkanalen lida nästan
 från sådana och de samman belägen mark och är begränsade av marken
 för deltagande i kustordningen för de särskilda ofdelningarna af hufvudgraven.

Sam jag i haft tillfälle att genom direkta mätningar för-
 skepps mig kunnedom om den vattenmängd som
 vid starkare flöden framrinner längs Skekarnabäcken,
 har jag uppskattat vattenmängden med ledning af erfaren-
 hetsanställter från svarlike vattenafledningsföretag,
 som i andra ställen blivit utförda. I nedanstående
 tabell har jag angett storleken af Skekarnabäckens nederbördsmärke samt
 den största vattenmängd per sekund som vid starka flöden tillförs vatten-
 druset och angifves de jemte kanalens dimensioner, höjdhöjning, och vatten-
 afföringsförmåga. Fullständigt angifves dimensionerna för hufvudgraven
 och sidografarna af längre fram meddelat gräfningsstabell.

Lage	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Kanalens			
				Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen	Höjdhöjning af den ofdelning af kanalen
Från Haren till punkt nr 14	61,7 m	70 ltr	4,32 km	0,3:1000	1,1 m	5,0 m	4,3 km
" " 14 till nr 22 + 33 meter	58,5 "	" "	4,10 "	0,5:1000	1,1 "	3,5 "	4,16 "
" " 22 + 33 m. till nr 30	51,5 "	" "	3,61 "	1,4:1000	1,1 "	1,5 "	3,78 "
" " 30 " " 54	" "	" "	" "	0,5:1000	1,4 "	" "	3,77 "
" " 54 " " 58	46,9 "	75 "	3,52 "	0,8:1000	1,2 "	" "	3,33 "
" " 58 " " 63	38,9 "	" "	2,92 "	" "	1,2 "	" "	" "
" " 63 " " 74	" "	" "	" "	0,6:1000	1,2 "	" "	2,57 "

Wattmafföringsförmågan beräknad i enlighet med den af Bengtsson & Rutter upplästa hastighetsformeln.

Vid utförande af ochaktning längs hufvudgrafven skall jorden lossas i skott-
kivra och för utlopp plankvandring fastslås två upplagsplats belägen minst 3 meter
från kanalens kant. Stämningens lög inriktas efter de inbyggna fixpunkterna,
som efter plankertans anvisning lät storfinneras och hvilka lög i för hufvud-
linien angifves af profiltitningen och gräpningsstabellen. Sedan punkt
N: 54 har arbetats utan att någon synnerligen hinder som
man iakttagit att samtidigt med gräpning medan
N: 6 + 60 meter, ifrån gräpning sidografen till a a (eller a' a') att
att man blir i tinfärd, att kunna, medan gräpning sker
längs sträckan N: 6 + 60 m - N: 25, genom dämning af
N: 25 leder bickens vägen till sidografen, som
under den lora er tiden är tillräcklig för de fram-
rinnande vattenmängd. Sedan gräpning utförs längs
sträckan N: 25 - N: 54 för vatten framrinner längs den
gamla backfärd. Oför N: 54 och fram till gräpnings
slut har arbetet utföras under den lora tiden af
året, för minskning af olägenheten af tillflödnade
vatten.

I enlighet plankertens ny sig kommer att
anläggas skall en kanal och sidografen erhållas
fast att användas för bildande af vågkanalen.

Vid gräpning af sidografen bortkärvas en del
af diketjorden och upplägges den andra delen längs en
dikeshanten. Sedan att särskild gör upplaget att
ena eller andra sidan förkammer man bildning
af långa dämmande jordsträngar.

På i Tennyds område byggs af tre. Tre
kassar af rundtimmer uppbäras af bånbatter tre
till antalet, nemligen en i mitten och en vid vardera
sidan. Sedan af ghest lagda planker af 10 a 12 fots längd och
2 tum tjocklek. Landsvägsboarne byggs efter den fört

Stenkulla bron uppgjorda ritningen. För sidografver
samt kross landsvägen anordnas af sten byggda trummor med en öppning
af 0,6 meters bredd och 0,9 meters höjd. Trummornas sidor muras försänkta 0,3 meter
likstötten och ligger på mestadels om jätt boten i j'ns vid grävningen.

Emedan det är af vigt att så snart som möjligt friskaffe ytan af mark
af Stenkulla bro gäga af vattenafledningen bör arbetet börjas samtidigt
id sjön Weren och afven st. 25 vid Hvenas släns öfre ända. Visserligen
fin man till en början bekvämligheten i sistnämnda sträckan men
detta hindrar ej minnervärdt arbetet, enar allt vatten-
tillflöde kommer nedifrån och man genom liggande
af pallen eller brukar lätt utstänger vatnet från ar-
betschaktet.

Uppdikningsarbetet i sin helhet borde kunna
medhinnas på tre till fyra somrar men enar² otydlig
vädretlek kan inskränka arbetstiden, är säkerast
att beräkna tre till fyra somrar för arbetet. Under sidan
förutsättning utföres första året: grävning från sjön Weren
och fram till pallen st. 7 d. v. s. afven Tjernings
område; grävning från st. 25 vid Hvenas äng till pallen
st. 47 och derjemte grävning af sidografven lin. A
och en mindre del af grafven lin. E. Endra året gräf-
ves längs hufvudgrafven från st. 7 till st. 25 och från st.
47 till st. 54. Derjemte fullbordas grafven E och grävas
grafvarne lin. B, C, D, E, F, G, H, I och M.
Tredje året avslutas arbetet d. v. s. gräves
af hufvudgrafven sträckan mellan 54 och st. 74 samt
sidografven lin. J.

Det längre fram meddelade kostnadsförslaget
som visar en slutsumma af 23097,94 kronor är grun-
dadt på en dagverksamhet af 1,75-kronor till jordarbetare
och 2,50 kronor till stenslänare och timmerman². Kost-
nad för förslaget upprättande och för synförändringar
ingår i nyssnämnda slutsumma.

Af den til forænningsprotokollat hörende uppskattningsslagen
 den (Bil. lit. F) kan man finna att det är plankarten affärdade väten-
 skadade området omfattar följande egoslag och areal:

Åker, odlingar och häckar	203,38 hektar
Odlingssläggheter, äng och mossmark	141,86 "
Mossmark (särskilt odlingsslag)	25,30 "
<u>Summa</u>	370,54 "

Vidare finner man att värdet af markens förbättring
 genom vätenafledningen skattats till 73875,00 kronor eller 147,250
 hektar engradig (100% till) mark af 500 kronor per hektar. Från-
 räknas ej för året som skett kostnad för bygdikning och odling, upph-
 gående till ett belopp af 15184,95 kronor visar sig verkliga för-
 bättringsvärdet stiga till 89059,75 kronor. Från dragas derifrån förut anslagen
 kostnaden för vätenafledningen m.m. och odlingsskattvaden framträdande
 vinster med ett belopp af 50777,00 kronor.

Af föreläggande synes att vätenafledningsförelägg
 är mycket löfande, hvarför det vore särdeles lyckligt om det
 nu sent omsider kom till utförande. I det samma sken
 inom några år tiotal af år hafva förändrat Hvens
 dalen till en utmärkt bödig rådestygd. Värdet af den
 mer i samband hämmat att förbättras i endast för merke-
 game utan afven oroliga arbetare, hvilka för tillfället
 god arbetsfärdighet såväl medan diknings och odlingsskatt
 jägri som afven derför, ena många armar behöfvas
 för brukningen af den betydligt ökade och förbättrade
 åkerarealen.

På grund af det nyss anförda och med anledning af
 markens afseigt att göra framställning om länunder-
 stöd af statsmedel för underlättande af föreläggets utförande
 de tiotal jag mig i en varmt förorda länunderstödet
 erhållande och hyser jag den förhoppningen att Kammer-
 rättsmännen med stor beredvillighet skall intyga nyttan af
 vätenafledningsföreläggets utförande och att Högst. Högst. Be-
 färingsskapsrådet skola utan tvekan i endast gifva till-

slut till verkställande af den ifrågasatta regleringen af näringslivet i Kuma-
bäckens stam ifrån turistiska besökandet af det begärda lämnandestället.

Att förmoda odlingsmarken till åker möter ingen svårighet. Den
jämna skogliga odlingsmarken plöjes och buskbevitt ångs- och mossmark
djuphackas. Jordbäring utföres på varligt sätt d. v. s. 0,6 meter
djupa diken upptaras på cirka 20 meters afstånd från hvarandra.

För att förvisa sig om goda skörden under de närmast
för odlingen följande åren är skäl att för plöjningen eller
djuphackningen utse 200 kilogram Thomasfäsil, 200 ki-
logram kornit och 5 hektoliter kalk per hektar.

Efter plöjning och hackning utsås ånga samma mängd
gödningsämnen hvilka vid nedhållningen för sädesideten
De nedplöjda gödningsämnena neutralisera syror i under-
liggande jordlagret och föranleda att växtrotternas gräns
på djupet där de finna näring och fuktighet så att
möjligen inträffande torka ej årtabkammarna skada. För
efterföljande grödorna lämpas gödselmängden efter num-
ren erfarenhet af växtens behov.

Sam odlingsarna lämpa sig för odling af alla de växter
som trivas på god moss- och dygad anord jag obeförligt
att särskildt förda mig om viss växtföljd. Jag anmärker
derför endast att vid insäddning till gräsplan har till-
vidare endast mindre mängder kläverfrö användas utan
fröblandningen förändras i innehåll Thimolij, Ludd- och Tof-
bätel. Frösmängden har vara riklig 30 i 40 kilogram pr. hektar
och om insäddning sker i höstsädd har halva frösmängden
också strax efter röjsideten och andra hälften också
på våren. Jag tillägger mig att framhålla att under de
senare åren hafva ett ej obetydligt antal markägare
kunnat till en god åsigt beträffande behandlingen
af mossmark. Bräddningen är mindre använd och konst-
gjorda gödningsämnen användas temligen allmänt. Skogskul-
turföreningens tidskrift är icke obekant för allmänheten af mark

egne, hvarfor de komplettes merke i friekrift, det er ubehøftigt at
her meddele detaljerede friekrifter angående behandlingen af adlingerne.

Efter vattenafledningsforbudsrets udfoerelse. Løbe en tid af 5-6
år, og for at iordningstille den mark som er overvirket. Tegningerne
miste forbehold, ettersom de ender stilles bortages og marken gødes. Men og en
marken kommer at forlænge adling af mark så snart hufandspeser
bliver fastholdt frem til hans område og jeg vil men
ansætt og i store udstrækning overholdes i adling af
mark for at den ved adde forvælt i nøglerunde god skick.

De med modtagende af lændunderstøt af statensmodel følger tilgængende
for markene at i en friekriftet tidryddet hufand
overholdt adling af den gennem vattenafledningens ut-
foerelse runne adlingemarken, tilføjer jeg mig forst
at i en forst angivende tiden for afviklingsarbejdet ut-
foerelse fastholdes til tross at og at markene alene at
hufand adlingemarken adde med udgangen af 15de året røkket
frem til den for lyftende af forst delen af lændunderstøt. Under
de forst 8 år i markene vore befriede fra bestand
adlingskyldighet men med det 9de års indgang intrader
skyldighet at adle minst 20 hektar hvar år. Efter
det 15de året forlænge adling af de 25 hektar som
synemånen er upplaget i adlingemark, men hvilken
møget vil kunne forvælt til aker. Landhøies marken
og gødes røkket med hufand, Thomasforst og keltet
hufand den af den keltet hufand hufand
værende varten.

Derfor for udfoerelse af vattenafledningsforbudsrets
erhøies lændunderstøt af statensmodel og under forstøtt-
ning at bestanden for undersøkningen m.m. og synfor-
røttningen for upplaget blandt udgifter under forst arbej-
delt, skade enligt forst meddelat arbejdsplan under de tre-
ne arbejdsår kunne at anvendes følgende beløp:

Första aiet

Undersökningen m. m. af syne-
förättningen

Grävning af hufvudgraven från
n. 7 till p. 100 n. 7

Grävning af hufvudgraven från
n. 25 af van. l. 100 n. 47

Grävning af sidograven l. 100 a
och mindre del af graven l. 100 b

Andra aiet

Grävning af hufvudgraven från
n. 7 till p. 100 n. 25

Grävning af hufvudgraven från
n. 47 till p. 100 n. 54

Grävning af sidograven l. 100 a
B, R, L, S, H, Ka, Ea, H, L. M.

Tredje aiet

Grävning af hufvudgraven från
n. 54 till p. 100 n. 74

Grävning af sidograven l. 100 g

Summa kranor

Westervik den 28 Februari 1890

Aug. Lagerberg
Landbrukseingeniör

Rätt afskrifvet betygas:

A. J. Andra

Utgift i kranor

640 67

1563 48

4749 90

1851 96 8806 01

4781 80

1439 25

3847 01 10068 06

3513 93

709 94 4223 87

23097 94